

Felles innspill for et forebyggingsløft mot vold i nære relasjoner og voldtekt

Våre 15 organisasjoner går sammen for å sende innspill om et nødvendig forebyggingsløft mot vold i nære relasjoner og voldtekt i statsbudsjettet 2026.

Vi ønsker å uttrykke en sterk bekymring for vold mot kvinner og jenter, og vold i nære relasjoner som et samfunnsproblem, folkehelseproblem og likestillingsutfordring. Vi deler analysen til Voldtektsutvalgets rapport *NOU 2024: 4* som er svært viktig og alvorlig; vi har ikke lykket med å forebygge eller bekjempe voldtekt i Norge, og voldtekt er underprioritert i fordelingen av offentlige ressurser. Vi ser også av omfangsundersøkelser at både tall på voldtekt og vold i nære relasjoner er alarmerende høye. Myndighetene må ta denne ekstremt krasse kritikken på alvor. Kritikken harmonerer med hva våre organisasjoner opplever, og analysen samsvarer med våre erfaringer og vår virkelighetsforståelse. Det har vært manglende politisk vilje over tid til å investere i forebygging, og det har foregått over mange regjeringsperioder. Det er et massivt behov for forebygging, og det ligger et stort uforløst potensial i forebyggingsarbeidet for å bekjempe voldtekt og vold i nære relasjoner.

Vi mener derfor at vold mot kvinner og jenter, og vold i nære relasjoner, må prioriteres i større grad i budsjettene. Vi vil spesielt trekke frem behovet for et massivt forebyggingsløft i dette innspillet. Vi viser blant annet til Voldtektsutvalgets forslag.

1. Forebygging rettet mot hele befolkningen

Holdningskampanjer: Det må satses på et massivt forebyggingsløft for hele befolkningen. Det bør inneholde store og omfattende flerårige holdningskampanjer om voldtekt og om vold i nære relasjoner formidlet i relevante kanaler. Grenser, samtykke og forskningsbasert kunnskap om sammenheng mellom rus og voldtekt bør inngå i kampanjen, og det bør være tilsvarende kampanjer om vold i nære relasjoner.

Stryket seksualitetsundervisning: Vi krever et nasjonalt løft for seksualitetsundervisningen. Seksualitetsundervisningen i skolen må nedfelles i tydelige og forpliktende retningslinjer som bør utarbeides i samråd med relevante

forskningsmiljøer, barn og unge selv samt organisasjoner med erfaring fra seksualitetsundervisning. Undervisningen må være representativ for alle barn og unge, uavhengig av faktorer som kjønn, seksualitet, funksjon og annen minoritetstilhørighet. Det må sikres at alle får delta i seksualitetsundervisningen. Læringsmål knyttet til seksualitet, grenser og seksuell vold/voldtekt bør tydeliggjøres og kravfestes. Aktuelle rammeplaner må gjennomgås og oppdateres for å sette lærere i barnehage og skole i stand til å gi god seksualitetsundervisning.

2. Forebyggingstiltak rettet mot personer som har blitt utsatt for voldtekt eller annen seksuell vold

Kompetanseløft i relevante tjenester: Det å bli utsatt for seksuell vold i barndommen medfører økt risiko for reviktimisering; nye voldshendelser senere i livet. Blant annet viser en oversiktsstudie at å bli utsatt for seksuelle overgrep i barndommen er sterkt relatert til å bli utsatt for seksuelle overgrep også i voksen alder. Også i voksen alder kan det å bli utsatt for voldtekt øke risiko for reviktimisering. Det er i liten grad satset på forebyggingstiltak rettet mot denne gruppen. Det bør sikres et oppmerksomhets- og kompetanseløft i relevante tjenester for å sikre god kunnskap om sammenheng mellom utsatthet og reviktimisering, samt at personer som har blitt utsatt for vold og voldtekt, får tilgang til relevante hjelpetjenester og behandling ved behov.

3. Forebyggingstiltak rettet mot personer som har begått eller står i fare for å begå voldtekt eller annen seksuell vold:

Helsestasjon for ungdom og skolehelsetjenesten: Vi mener at helsestasjon for ungdom og skolehelsetjenesten i ungdomsskolen og i videregående skole spiller en viktig forebyggende rolle. Det må sikres finansiering for at tjenestene kan bygge nødvendig kompetanse for å ivareta unge som lurer på om de har gått over grenser, har seksuell interesse i barn eller liknende problemstillinger

Følgforskning og evaluering: Det bør også settes av midler til følgeforskning og evaluering av tiltak som del av forebyggingsløftet.

4. Forebyggingstiltak mot vold i nære relasjoner

Krisesentrene: Vi har lenge etterlyst et reelt forebyggingsløft mot vold i nære relasjoner. Herunder må krisesentrenes viktige rolle i det forebyggende arbeidet mot vold i nære relasjoner anerkjennes, og deres rolle må styrkes ved å sikre stabil og forutsigbar finansiering.

Behandlingstilbud for voldsutøver: Slik det er i dag er det svært ulikt hva slags behandlingstilbud for voldsutøver som finnes i de ulike kommunene. Et viktig forebyggingstiltak er at det sikres et likeverdig behandlingstilbud for utøvere av vold i nære relasjoner i alle kommuner.

Kompetanseheving: Kommunene må også få midler til kompetanseheving på vold i nære, herunder ved å kunne etablere tverrfaglige og tverretatlig samarbeidsmodeller for vurdering og håndtering av saker om vold i nære relasjoner. Det må også sikres øremerking av midler til kompetanseheving i politiet på vold i nære relasjoner.

Frivillighet: Frivillige og ideelle organisasjoner som bidrar til forebygging av vold i nære relasjoner, ettervern og støtte til voldsutsatte må sikres bedre finansiering.

Signert av:

likestillings- og diskrimineringsombud Bjørn Erik Thon

JURK v/Åsne Solberg, fagrådgiver

Norsk Kvinnesaksforening v/ Gunhild Vehusheia, leder

Krisesentersekretariatet v/ Ane Fossum, daglig leder

DIXI Ressurssenter mot voldtekt v/ Rannveig Kvifte Andresen

Kvinneuniversitetet i Norden

Norges Kvinnelobby v/ daglig leder Sara Rydland Nærum

Norske kvinners sanitetsforening v/ Malin Stensønes, generalsekretær

Reform – ressurscenter for menn

Redd Barna v/ Thale Skybak, fungerende avdelingsleder Norgesprogram

MiRA-Senteret v/ Khansa Ali, leder

Sex og samfunn

Kvinnefronten v/ Cathrine Linn Kristiansen, leder

Nok Norge v/ Ingvild Hestad Torkelsen, daglig leder

Amnesty International v/ Bergdis Joelsdottir, leder for Politikk- og samfunnsavdeling

Sendt til justis- og beredskaps-, kultur- og likestillings-, barne- og familie-, kunnskaps- og helse- og omsorgsdepartementet den 17.01.2025.